

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **S. S. N.**, narozen X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X

zastoupen advokátkou Mgr. Pavlínou Zámečnickovou
sídlem Milady Horákové 1957/13, Černá Pole, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 30. 5. 2022, č. j. OAM-395/ZA-ZA11-HA13-2022,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „zákon o azylu“) zastavil řízení o opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní

ochrany, která byla podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu posouzena jako nepřipustná.

2. Žalobce uvádí, že žalovanému sdělil nové skutečnosti (očekávané narození druhého dítěte, pandemie COVID-19, postoj žalobce k válce na Ukrajině, hrozící trest za drogovou kriminalitu), které ale žalovaný nijak nezohlednil. Zároveň neposoudil hrozbu vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu. Stejně tak žalovaný nijak neposuzoval naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu. Závěrem uvádí, že se žalovaný nijak nevypořádal ani se zásahem do jeho práva na soukromý a rodinný život. Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Konstatuje, že již v předchozí žádosti žalobce posuzoval jím uváděné rodinné důvody, tedy přítomnost jeho rodiny na území ČR. Na již dříve posuzované rodinné situaci nic nemění ani to, že nyní očekává brzké narození dalšího potomka. Po posouzení všech okolností opakované žádosti rovněž shledal, že důvody vylučující udělení doplňkové ochrany žalobci pro spáchání vážného zločinu podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu přetrvávají i nadále. Ostatně sám žalobce ani ve své opakované žádosti žádnou změnu těchto okolností netvrdil. Z opisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob ze dne 13. 4. 2022 vyplývá, že trest uložený žalobci za spáchání zvláště závažného zločinu nebyl zahrazen a ani se nestal předmětem amnestie, což by v opačném případě mohlo vést k tomu, že by se na žalobce pohlíželo, jako na osobu netrestanou. Ani skutečnost, že od výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody v případě žalobce uplynuly již takřka čtyři roky, nijak nesnižuje závažnost a společenskou nebezpečnost jím spáchaného zločinu. Sám žalobce žádnou skutečnost, která by měla vést k přehodnocení předchozího rozhodnutí, neuvedl, a k jím spáchanému zločinu se vyjádřil pouze v souvislosti s obavami z jeho opětovného trestního stíhání v zemi jeho původu. Od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí žádost žalobce, nedošlo k takové změně okolností, které by mohla vést k odlišnému posouzení důvodů použití vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu. Žalovaný tak neshledal důvody pro opakované meritorní posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k jím uváděným důvodům, neboť ten neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žadatele o udělení mezinárodní ochrany ze země původu a obav z návratu do země původu.

Splnění procesních předpokladů

4. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
5. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (srov.

čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, a žádost žalobce o mezinárodní ochranu byla v projednávané věci podána po rozhodném datu, může se žalobce v rozsahu její působnosti dovolávat přímého účinku uvedeného článku procedurální směrnice. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se pak neužije.

6. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání, neboť pro takový postup byly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 29. 3. 2022. Dne 5. 4. 2022 poskytl údaje k podané žádosti. Z tohoto úkonů mimo jiné vyplývá, že: (i) je vietnamské státní příslušnosti; (ii) je národnosti X; (iii) je schopen se dorozumět vietnamsky; (iv) nemá žádné náboženské přesvědčení; (v) nikdy nebyl členem žádné politické strany a nikdy se politicky neangažoval; (vi) je ženatý, má nezletilého syna (narozen X) a očekává narození druhého dítěte; (vii) nezletilý syn i manželka žijí v ČR a mají povolen trvalý pobyt; (viii) do ČR přicestoval v roce 2003, ve vlasti byl naposledy v roce 2013; (ix) od roku 2003 měl udělen trvalý pobyt v ČR, neboť jeho rodiče zde žili a podnikali; (x) je zdravý a nemá žádné specifické zdravotní potřeby (trpí pouze sezónní alergií). Jako důvod žádosti uvedl, že ztratil oprávnění k pobytu v ČR z důvodu svého uvěznění.
8. Součástí správního spisu je opis z evidence rejstříku trestů ze dne 13. 4. 2022. V něm je uvedeno, že žalobce byl odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2015, sp. zn. 1 T 40/2015, který byl potvrzen rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 2. 2016, č. j. 12 To 2/2016-4227. Žalobci byl uložen trest odnětí svobody v délce 8 let a byl podmíněně propuštěn dne 27. 9. 2018 s tím, že mu byla stanovena zkušební doba do 27. 9. 2022.
9. Součástí správního spisu jsou také kopie listin z řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou žalobce podal dne 27. 11. 2018. Jako důvod první žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že ztratil oprávnění k pobytu v ČR a nechce odcestovat do Vietnamu, neboť zde má manželku, dítě i rodiče. Při pohovoru dne 30. 11. 2018 uvedl obdobné skutečnosti. Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 7. 2019, č. j. OAM-1011/ZA-ZA10-HA10-2018, které nabylo právní moci dne 13. 8. 2019, rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu neuděluje a že doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu nelze udělit, neboť v rámci řízení vyšly najevo závažné skutečnosti, na základě kterých žalovaný dospěl k jednoznačnému závěru, že žalobce spáchal závažný zločin.
10. Dále je součástí správního spisu zpráva žalovaného: (i) „*Vietnam Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)*“ ze dne 9. 4. 2021 týkající se údajů o zemi původu žalobce; (ii) „*Vietnam Informace OAMP, 22. dubna 2021*“ týkající se bezpečnostní a politické situace v zemi s ohledem na vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv; (iii) „*Vietnam Informace MZV ČR, č. j. 130498-5/2021-LPTP ze dne 4. října 2021, k č. j. MV-144401-1/OAM-2021*“ týkající se možnosti dvojího trestního stíhání a odsouzení, zásady *ne bis in idem* a trestů za výrobu a distribuci drog.

11. Žalobce se prostřednictvím své zástupkyně seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí dne 9. 5. 2022 a požádal o lhůtu pro vyjádření se k podkladům, kterou žalovaný následně stanovil do 19. 5. 2022.
12. Podáním ze dne 19. 5. 2022 žalobce navrhl doplnění podkladů o těhotenský průkaz své manželky a navrhl provedení pohovoru s jeho osobou.
13. Napadené rozhodnutí si žalobce převzal dne 15. 6. 2022. Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, jak je uvedeno v bodu 1 tohoto rozsudku. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul dosavadní průběh řízení a řízení o předchozí žádosti žalobce a konstatoval, že žádost žalobce je druhou v pořadí. Žalovaný zároveň odkázal na spisový materiál týkající se řízení o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 12. 2020, č. j. 53 Az 21/2019-20, a usnesení Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 22. 2. 2022, č. j. 8 Azs 5/2021-54. Po posouzení skutečností a tvrzení vyplývajících z řízení o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu žalovaný dospěl k závěru, že žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, které by odůvodňovaly meritorní posouzení jeho opakované žádosti. Narození dalšího dítěte není skutečnost, která by se týkala změny situace v zemi původu žalobce, důvodů jeho odchodu z vlasti, obav z návratu či skutečnostmi svědčícími o jeho pronásledování podle § 12 zákona o azylu nebo hrozbě vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Zároveň ohledně pandemie COVID-19 žalovaný dovodil, že s ohledem na celosvětové postižení tato skutečnost není nijak azylově relevantní ve vztahu k zemi původu žalobce či jeho osobě, totéž pak platí i o povinném očkování. Stejně tak zdravotní obtíže žalobce v podobě sezónní alergie nepředstavují závažné či jinak omezující překážky, které by zasahovaly do běžného života žalobce – tyto obtíže žalobce navíc ani nijak neprokázal. Ve vztahu k postoji žalobce k válce na Ukrajině žalovaný konstatoval, že se jedná o účelové tvrzení žalobce s cílem vyhnout se vycestování z ČR a zajistit si legalizaci pobytu, a to na základě tvrzených osobních postojů obyvatel země jeho původu, bez jakéhokoli vztahu žalobce k samotné Ukrajině. Zároveň žalovaný po posouzení informací o zemi původu konstatoval, že od okamžiku posouzení jeho první žádosti nenastala v zemi původu žalobce žádná nová skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu svědčící o možnosti jeho pronásledování či hrozbě vážné újmy. Zároveň žalovaný shledal, že v případě žalobce i nadále trvají důvody vylučující udělení doplňkové ochrany pro spáchání vážného zločinu podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, přičemž ani žalobce nepředestřel žádná tvrzení stran možné změny těchto okolností či náhledu na ně. Vzhledem k uvedenému pak neshledal důvody pro opakované meritorní posouzení žádosti, jakož i provedení dalšího pohovoru. Žalovaný proto shledal podmínky pro zastavení řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu.

Posouzení žaloby soudem

14. Soud předesílá, že „*míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta*“ (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). V souladu s tímto právním názorem postupoval zdejší soud i v projednávané věci.

15. Žalobce namítá, že jeho opakovaná žádost o mezinárodní ochranu neměla být posouzena jako nepřijatelná a že řízení nemělo být zastaveno, neboť v jeho případě jsou dány nové skutečnosti, které bez jeho zavinění nebyly předmětem zkoumání. Těmito skutečnostmi mělo být narození dalšího dítěte žalobce, existence soukromého a rodinného života na území ČR, možná perzekuce ze strany státních orgánů země jeho původu stran jeho trestní minulosti, ohrožení COVID-19 a povinným očkováním a perzekucí ze strany státních orgánů země jeho původu stran jeho postoje k válce na Ukrajině.
16. Podle § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu se opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany rozumí žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci mezinárodní ochrany.
17. Z konstrukce právní úpravy obsažené v zákoně o azylu vyplývá, že v případě nepřijatelných žádostí se řízení zastavuje [§ 25 písm. i) zákona o azylu], aniž by správní orgán musel přistoupit k meritornímu přezkoumání důvodů žádosti. Ze znění § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že novou skutečností je pouze taková skutečnost, kterou žalobce nemohl bez své viny uvést v řízení o předchozí žádosti, tedy skutečnost, která v té době vůbec neexistovala nebo o které žalobce objektivně bez své viny nevěděl. Tato skutečnost pak musí nasvědčovat tomu, že žalobci hrozí pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
18. K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se již několikrát podrobně vyjadřoval NSS. Z jeho rozsudku ze dne 14. 8. 2014, č. j. 9 Azs 171/2014-31, plyne, že *„aby mohla být nová skutečnost podkladem pro řízení o mezinárodní ochraně, musí mít z hlediska udělení mezinárodní ochrany určitou relevanci. Teprve v tom případě je nová skutečnost způsobilým podkladem pro nové řízení.“* Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, či usnesení ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018-45). V rozsudku č. j. 9 Azs 5/2009-65 NSS konstatoval, že *„[h]lavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“*
19. Zároveň platí, že *„[p]odává-li žadatel o mezinárodní ochranu opakovanou žádost, stanoví zákon o azylu pro věcné posouzení žádosti podmínku tvrzení nových skutečností či zjištění. Je tedy povinností žadatele, aby takovéto nové skutečnosti či zjištění správnímu orgánu v nové žádosti uvedl. V opačném případě je nucen správní orgán na základě citového § 10a písm. e) zákona o azylu posoudit žádost jako nepřijatelnou“* (právní věta k rozsudku NSS ze dne 30. 6. 2009, č. j. 4 Azs 23/2009-64). V takovém případě stojí břemeno tvrzení na žadateli.
20. Dle rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřijatelnost opakované

žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvést zdůvodněný závěr o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“

21. NSS v rozsudku ze dne 17. 12. 2020, č. j. 1 Azs 396/2020-37, dále uvádí: „Tyto obecné závěry však nejsou plně použitelné v případě, že o první žádosti rozhodl správní orgán tak, že azyl ani doplňkovou ochranu nelze udělit pro naplnění důvodů vylučující klauzule dle § 15 a § 15a zákona o azylu. Je tomu tak proto, že je-li v řízení o mezinárodní ochraně naplněn některý z důvodů dle § 15 nebo § 15a zákona o azylu, rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany a nezjišťuje případnou existenci důvodů azylu či doplňkové ochrany dle § 12 a § 14a zákona o azylu [...]. Účelem institutu nepřipustnosti opakované žádosti je umožnit procesně efektivnější vyřízení žádosti v těch případech, kdy správní orgán již v rozhodnutí o první žádosti důvody uváděné žadatelem věcně přezkoumal, a situace v zemi původu se nezměnila. Shora uvedená ustanovení jistě nelze aplikovat tak, aby toliko z formálních důvodů zamezila věcnému posouzení důvodů žádosti v těch případech, kdy k takovému posouzení v řízení o první žádosti vůbec nedošlo. Ze smyslu a účelu zákona je třeba vycházet i při rozhodování o opakované žádosti poté, kdy v první žádosti shledal správní orgán existenci důvodů dle § 15 a § 15a zákona o azylu. Obecně nic nebrání tomu, aby i v takovém případě opakovanou žádost správní orgán posoudil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil, pokud se relevantní okolnosti v době od rozhodnutí o první žádosti nezměnily. Není žádný rozumný důvod pro to, aby při nezměněném skutkovém stavu správní orgán opakovaně věcně hodnotil tytéž skutečnosti. Zastavit řízení naopak nebude možné, pokud by měl správní orgán aplikovat vylučující klauzuli na základě jiných skutečností – takové nové skutečnosti by musel nejprve předeštlí žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby se k nim mohl vyjádřit. V této první fázi se správní orgán nebude zabývat tvrzeními žadatele ve vztahu k pronásledování či hrozbě vážné újmy ani situací v zemi původu, neboť ty v řízení o první žádosti nezkoumal. Naopak je povinen posoudit, zda je nadále nemožné azyl či doplňkovou ochranu udělit pro existenci stejných okolností, které vedly k použití vylučující klauzule při rozhodování o první žádosti. Zejména je povinen vždy zhodnotit, zda nejsou oproti řízení o první žádosti dány takové skutečnosti, které s přihlédnutím k povaze důvodů vyloučení vedou k závěru, že vylučující klauzuli již nelze aplikovat. Toto posouzení musí najít odraz v odůvodnění správního rozhodnutí. Pakliže by takové okolnosti byly dány, správní orgán přistoupí k věcnému posouzení důvodů azylu či doplňkové ochrany dle § 12 a § 14a zákona o azylu, byť by je žadatel tvrdil již v předchozí žádosti. Jak totiž již soud uvedl shora, v takových případech je třeba sledovat účel nepřipustnosti opakované žádosti, jímž je vyloučení toho, aby se správní orgán musel opakovaně zabývat totožnými důvody žádosti. S ohledem na to, že v předchozím řízení správní orgán aplikoval vylučující klauzuli a věcně se nezabýval důvody pro udělení mezinárodní ochrany, je povinen – pokud shledá, že podmínky aplikace vylučující klauzule již nejsou splněny – se věcně vypořádat s důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Skutečnost, že plynutí času a s ním související právní události mohou mít význam pro posouzení důvodů vyloučení, potvrzuje i Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, podle něhož je možné v závislosti na vnitrostátní praxi zvážit, zda byl žadatel za činy, které vedou k vyloučení, již dostatečně potrestán, a zohlednit dobu, která uplynula od výkonu trestu podle toho, co je považováno za přiměřenou dobu podle norem EU, chování žadatele od jeho účasti na činu, včetně doby strávené ve vězení atd. Přitom platí, že čím závažnější byl spáchaný čin, tím menší

význam tyto faktory mají [...]. Je přitom na žadateli, aby v tomto směru poskytl nutnou součinnost a spolupráci při prokázání skutečností nutných k posouzení těchto okolností“ (zvýraznění doplněno soudem).

22. Lze poukázat též na rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, podle kterého pokud bylo řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době předchozí žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.
23. Z výše uvedeného proto vyplývá, že posouzení jakýchkoliv skutečností, které by bylo možné subsumovat pod § 14a zákona o azylu je vyloučeno z důvodu trvajících skutečností odůvodňujících aplikaci § 15a zákona o azylu (tj. vylučující doplňkové klauzule). Pod tyto skutečnosti je možné podřadit ty, které žalobce sdělil ke své opakované žádosti (k posouzení nesouhlasu žalobce s válkou na Ukrajině srov. níže).
24. Žalobce tak se svými žalobními námitkami nemůže být úspěšný, neboť v předcházejícím řízení skutečně neuvedl nové skutečnosti ve smyslu výše uvedených závěrů NSS, jak ostatně uvádí sám žalovaný v napadeném rozhodnutí. Narození dalšího dítěte bez dalšího nenasvědčuje tomu, že žalobci hrozí pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Tentýž závěr pak platí i o případně hrozícím trestu, neboť ze zprávy „*Vietnam Informace MZV ČR, č. j. 130498-5/2021-LPTP ze dne 4. října 2021, k č. j. MV-144401-1/OAM-2021*“ vyplývá, že zásada *ne bis in idem* se v zemi původu žalobce aplikuje. Obdobný závěr pak platí i o případné nákaze COVID-19 či povinném očkování nebo zdravotních obtížích žalobce.
25. Navíc má žalovaný pravdu v tom, že totožné důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobce ve své podstatě uváděl již v řízení o své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany (existence soukromého a rodinného života v České republice a snaha o legalizaci pobytu). Ke změně situace v zemi původu žalobce v předcházejícím řízení neuvedl ničeho.
26. Co se týče případného pronásledování z důvodu postoje žalobce k válce na Ukrajině, ani z tohoto důvodu neshledal soud napadené rozhodnutí nezákonným. Z rozsudku NSS ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, plyne, že „[n]a Ukrajinu dne 24. 2. 2022 zaútočila vojska Ruské federace a vypukla válka, která zasahuje celé její území. Z Ukrajiny proudí do Evropy milióny uprchlíků. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 obdobu. Probíhající ruská invaze na Ukrajinu je přitom notorieta, kterou není třeba dokazovat“. Tvrdí-li žalobce, že s touto válkou nesouhlasí, je třeba mu dát za pravdu v tom smyslu, že tuto skutečnost skutečně nemohl uplatnit v řízení zakončeném rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 7. 2019, které nabylo právní moci dne 13. 8. 2019, popřípadě v rámci následného soudního přezkumu (rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 12. 2020, č. j. 53 Az 21/2019-20, nabyt právní moci dne 21. 12. 2020). Není však splněna podmínka druhá, tj. že by žalobcem uváděné skutečnosti nasvědčovaly tomu, že mu hrozí pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalobce v této souvislosti v předcházejícím řízení uvedl, že je proti válce na Ukrajině, ale v zemi původu „většina lidí“ podporuje prezidenta Ruské federace; pokud by se proti válce vyjádřil, mohl by z toho mít problém, protože je tam komunistický režim. Problém by mohl mít s „ostatními lidmi“ nebo by mohl být předvolán k výslechu na policii. Soud se zabýval tím,

zdali toto tvrzení svědčí o *brozbě pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů* nebo *uplatňování politických práv a svobod* (svoboda projevu) v případě jeho návratu do země původu, neboť pod ostatní důvody uvedené v § 12 zákona o azylu nelze tato tvrzení ani potenciálně podřadit.

27. Podle čl. 10 odst. 1 písm. e) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) pojem politických názorů zahrnuje zejména zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování uvedených v článku 6 a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal. „*Zastávání politických názorů lišících se od názorů vlády není samo o sobě důvodem k nárokování si právního postavení uprchlíka, a žadatel musí prokázat, že skutečně má obavy z pronásledování pro své názory. Předpokladem toho je, že žadatel zastává názory, které nejsou tolerovány ze strany úřadů a které kritizují jejich politiku a metody. Dále to předpokládá, že tyto názory se staly předmětem pozornosti úřadů nebo jsou jimi přisuzovány žadateli.*“ (Příručka k postupům pro určování právního postavení uprchlíků a vybraná doporučení UNHCR z oblasti mezinárodní ochrany. Praha: Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, 2006, s. 20).
28. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.
29. Z uvedeného výkladu vyplývá, že pro zastávání politických názorů nestačí pouze mít určitý politický názor, ale zákon o azylu má na mysli zastávání politických názorů stanovené kvality. Tvrzení žalobce učiněná v předcházejícím řízení jsou natolik obecná, že nenasvědčují tomu, že by se protiválečné názory žalobce ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu (které soud nijak nezpochybňuje) daly bez dalšího považovat za zastávání politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s čl. 10 odst. 1 písm. e) kvalifikační směrnice. Nevyplývá z nich nic o tom, jaká je *politika a metody* potenciálních původců pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu v zemi žalobcova původu ve vztahu k tomuto konfliktu nebo jak jsou, či nejsou jimi obdobné názory tolerovány. To má zřejmě implicitně plynout ze žalobcovy zmínky o komunistické povaze režimu v zemi jeho původu, což však bez dalšího nedostačuje. Z tvrzení žalobce nevyplývá ani to, zda z těchto důvodů nejsou schopny či ochotny orgány země původu poskytnout žalobci ochranu nebo že by měly žalobce jeho protiválečné názory vést k takovému uplatňování politických práv, které by nezbytně vedlo k jeho pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.
30. Podle soudu pak tvrzení žalobce zejména nenasvědčují tomu, že mu v případě návratu do země původu hrozí z důvodu jeho odmítavého postoje ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu *pronásledování*. Žalobce v předcházejícím řízení uvedl, že by z důvodu těchto názorů mohl mít problém s „ostatními lidmi“ nebo by mohl být předvolán k výslechu na policii. Podle NSS však „[s]kutečnost, že žadatel o azyl byl ve své domovské zemi z důvodu

účasti na protivládní demonstraci přizván na místní národní výbor za účelem podání vysvětlení a opakování těchto výsledků zamezil poskytnutím úplatku policistovi, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle [§ 12 zákona o azylu]“ (právní věta k rozsudku NSS ze dne 20. 4. 2004, č. j. 3 Azs 64/2004-58, č. 642/2005 Sb. NSS). Pouhé předvolání k podání vysvětlení či výsledku proto nelze bez dalšího za pronásledování považovat. Jde-li o „problémy s ostatními lidmi“, pak soud připomíná, že z judikatury NSS vyplývá, že „potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním“ (rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53). Nemožnost domoci se ochrany u státních orgánů v zemi původu by mohla založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, pokud by tyto státní orgány namítané ohrožení „podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod“ (rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008-47). Obecná tvrzení žalobce splnění těchto podmínek nenاسvědčují.

31. Stran námitky, že žalovaný měl žádost žalobce posoudit i podle § 14 zákona o azylu, soud uvádí, že žalobce se mylí. Ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu výslovně uvádí, že opakovaná žádost je přípustná pouze tehdy, pokud žadatel „*uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a*“. Pokud tedy takové skutečnosti v řízení nevyšly najevo, není žádost přípustná, a nelze ji tedy meritorně posuzovat. Pokud ji nelze meritorně posuzovat, nemohl žalovaný ani přistoupit k tomu, aby posuzoval důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.
32. Z uvedených důvodů soud nepovažuje napadené rozhodnutí ani za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z jeho (byť stručného) odůvodnění vyplývá, proč žalobcem uváděné skutečnosti nepovažuje za nové skutečnosti podle § 11a odst. 1 zákona o azylu.
33. Soud proto dospěl k závěru, že žalobce v případě své opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neunesl břemeno tvrzení, neboť neuvedl žádné nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu. Takové skutečnosti nevyvstaly ani z informací shromážděných žalovaným. Jeho námitka, že jeho opakovaná (druhá) žádost o udělení mezinárodní ochrany neměla být posouzena jako nepřípustná a řízení nemělo být zastaveno, je proto nedůvodná.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

34. Ze shora uvedených důvodů žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
35. Návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě ze dne 16. 8. 2022 se soud z důvodu hospodárnosti nezabýval. Tento návrh, jakožto návrh akcesorický, sdílí procesní osud žaloby samotné.

36. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na jeho běžnou činnost.
37. Žalobcem navržené a předložené důkazní prostředky v řízení o žalobě soud neprovedl pro nadbytečnost. Provedení těchto důkazů nemohlo ničeho změnit na výše uvedeném právním posouzení soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. září 2022

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce